

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-97/14-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Senožaty, okres Pelhřimov
Sídlo	394 56 Senožaty 184
E-mail právnické osoby	reditelstvi@zssenožaty.cz
IČO	70 659 249
Identifikátor	600 061 507
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Miroslavem Šimkem, ředitelem školy
Zřizovatel	obec Senožaty
Místo inspekční činnosti	Senožaty 184
Termín inspekční činnosti	10. – 12. únor 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti v Základní škole Senožaty, okres Pelhřimov je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a to podle příslušného školního vzdělávacího programu v základní škole

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem v základní škole a s § 5 odst. 2 školského zákona ve školní družině.

Charakteristika

Základní škola Senožaty, okres Pelhřimov (dále jen škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Školní stravování zajišťuje školní jídelna Dětského domova Senožaty, která je v areálu školy. Nabídka školy odpovídá zápisu oboru vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení. Vzdělávání v základní škole probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) s motivačním názvem *Poznáváme svět* a ve školní družině podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu.

V základní škole je 83 žáků, 2. a 3. ročník, 4. a 5. ročník jsou spojeny. V 8. ročníku je mimořádně nízký počet žáků ve třídě (4 žáci). Z důvodu nízkého počtu žáků je škole zřizovatelem každoročně udělována výjimka z počtu žáků. Ve statistickém výkazu k 30. 9. 2013 jsou vykazováni 3 žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Ve škole je 8 cizinců, dále se zde vzdělávají děti z dětského domova.

V areálu školy je fotbalové hřiště, školní pozemek a velká tělocvična, ve které probíhají i kulturní a společenské akce.

Ve školní družině je zapsáno k pravidelné zájmové činnosti 42 žáků v jednom oddělení, z toho 8 žáků z druhého stupně.

V době inspekční činnosti ve škole probíhaly zásadní stavební úpravy (výměna oken a posléze zateplení budovy).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Řízení školy

Ředitel školy je ve funkci od roku 2006. Byl jmenován bývalým ředitelem školy jako zástupce statutárního orgánu, ve funkci ředitele školy byl potvrzen zřizovatelem školy v roce 2012, to vše bez vyhlášení konkurzního řízení. Tento stav, původně řešící provizorní situaci, trvá již 8 let. Kompetence v oblasti řízení školy a její organizační struktura jsou netransparentní, protože současný ředitel školy dále jmenoval svého statutárního zástupce, který ale není uveden v organizační struktuře. Ředitel školy provádí hospitační činnost, učitelé získávají zpětnou vazbu, ale není zřejmé, jaká opatření jsou přijímána k odstranění zjištěných nedostatků. Je zpracován strategický plán školy na období 2011 – 2015, plnění koncepčních záměrů lze zjistit z výroční zprávy o činnosti školy a z dokumentu vlastní hodnocení školy. Měsíční plány slouží spíše pro potřebu ředitele školy, kde lze sledovat konání různých akcí. Řídící činnost ředitele školy je v některých ohledech velmi liberální. Ředitel školy přijal několik opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti v roce 2009 a při státní kontrole v roce 2011. Byl vytvořen školní vzdělávací program pro školní družinu, školní řád je v souladu se školským zákonem. Přetrvávají nedostatky v oblasti poskytování poradenských služeb a opět bylo zjištěno překročení počtu účastníků zájmového vzdělávání v jednom oddělení školní družiny, ačkoli na základě poslední inspekční zprávy zaslal zprávu o přijatých opatřeních.

Škola vede dokumentaci v souladu se školským zákonem. Při přijímání žáků k základnímu vzdělávání a jejich přestupu rozhodl ředitel školy ve správním řízení správně, rovněž v souladu s právním předpisem byly předloženy školské radě odpovídající dokumenty. O vzdělávací nabídce informuje způsobem v místě obvyklým. Jedním ze zdrojů informací o škole jsou webové stránky školy, dále je to zejména místní zpravodaj, vývěsky okolních obcí a mateřské školy.

Personální podmínky

Žáky ve škole vzdělává 9 pedagogických pracovníků včetně ředitele školy, který absolvoval funkční studium. Učitelé jsou odborně kvalifikovaní pro výuku na prvním nebo druhém stupni základní školy, ale někteří z nich mají přímou vyučovací povinnost na obou stupních. Je třeba přijmout opatření k odstranění personálního rizika v oblasti poskytování poradenských služeb a zajistit kvalifikovaného odborníka. Ve škole je pedagogický pracovník s odborností speciální pedagog s minimální pedagogickou praxí, při inspekční

respektive hospitační činnosti bylo zjištěno, že prozatím není tato specializace pro školu přínosem a že nebyla této téměř začínající učitelce poskytnuta účinná podpora. Učitelé se podle možností dále vzdělávají, přínosné bylo především vzdělávání koordinátorů ŠVP, v používání interaktivních tabulí a v anglickém jazyce. Zejména z důvodu velmi nízkého počtu žáků není finanční motivace pedagogických pracovníků téměř reálná.

Materiální a finanční předpoklady

V tomto školním roce probíhají ve škole rozsáhlé stavební úpravy, které jsou vzhledem k probíhajícímu vzdělávání náročné pro učitele i žáky. S ohledem na tuto situaci není možno objektivně zhodnotit podnětnost a estetičnost školního prostředí. Kromě běžných učeben jsou ve škole učebny odborné (učebna fyziky a chemie, výpočetní techniky, jazyková učebna, školní kuchyňka, dílna). Dále jsou to prostory pro činnost školní družiny a prostorná společenská místnost s pódium a zde umístěnými stoly pro stolní tenis. Jedna místnost je poskytnuta pro vzdělávání dětí z mateřské školy. V posledních letech byly pořízeny interaktivní tabule, dochází k obměně výpočetní techniky, provádějí se další nutné renovace a opravy.

V hodnoceném období hospodařila škola s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, které čerpala zejména na platy, zákonné odvody, plavecký výcvik, vzdělávání a na nákup učebnic. Zřizovatel poskytuje škole nejen finanční prostředky na zabezpečení provozu školy, ale i na platy a s tím spojené odvody, na nákup učebnic a učebních pomůcek. Nezanedbatelným zdrojem pro školu jsou finanční prostředky poskytnuté v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost na projekt *EU peníze školám*. Finanční prostředky projektu byly použity na vzdělávání pedagogických pracovníků, nákup výpočetní techniky a odměny za vytvořené výukové materiály. Škola využívá i nižších finančních příspěvků od sponzorů.

V oblasti řízení převažují negativa, personální podmínky, materiální a finanční předpoklady k realizaci vzdělávacího programu jsou hodnoceny jako standardní.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem *Poznáváme svět* je v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. K 1. 9. 2013 byly provedeny požadované úpravy. Podle učebního plánu k tomuto datu jsou nabízeny volitelné předměty v rozsahu 1 hodiny pro letošní sedmý a v dalších letech pro následující ročníky. Na prvním stupni byly disponibilní hodiny věnovány zejména předmětům matematika a český jazyk, na druhém stupni byly rozděleny téměř do všech vzdělávacích oblastí kromě vzdělávací oblasti Umění a kultura a Člověk a zdraví.

Poskytování poradenských služeb zajišťuje metodička prevence a výchovná poradkyně v jedné osobě (dále jen výchovná poradkyně). Na základě rozhovoru s výchovnou poradkyní i z dokumentů bez data vydání (plán výchovného poradenství a minimální preventivní program) bylo zjištěno, že tyto dokumenty nejsou pravidelně vyhodnocovány a inovovány. V minimálním preventivním programu jsou uváděny neplatné dokumenty. Škola tak nemá zpracovány postupy pro případy výskytu rizikového chování. Kromě činností v oblasti kariérového poradenství nedoložila výchovná poradkyně další písemné záznamy o rozsahu a obsahu své činnosti, navržených a realizovaných opatřeních, vyplývajících ze standardních činností výchovného poradce a metodika prevence. V důsledku toho vyučující neměli přehled o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami kromě tří integrovaných žáků, kteří se vzdělávali podle individuálních vzdělávacích plánů.

V jejich případě byly shledány formální nedostatky v dokumentaci, pozitivně je hodnoceno kvalitní poskytování individuální speciálně pedagogické péče po vyučování jednou z vyučujících.

Komplexně byly klíčové kompetence žáků rozvíjeny v hodině prvouky v prvním ročníku. Vyučovací hodina byla vhodně strukturovaná, byly zařazovány relaxační chvíle, žáci se učili vyhledávat a třídit informace ve skupinách, pracovali na interaktivní tabuli s digitálním učebním materiálem vytvořeným vyučující. Výuka českého jazyka ve spojeném druhém a třetím ročníku, zajištěná začínající vyučující, byla zaměřena střídavě na nácvik čtení a psaní. Tyto činnosti bylo obtížné realizovat, neboť jeden ze žáků dlouhodobě vyrušoval a neplnil zadané povinnosti. Prostor pro kázeňské prohršky měli i ti žáci, kteří již úkoly splnili, a nebyly pro ně připravené další činnosti. Výchovné problémy jsou v této třídě dlouhodobé, opatření ke zlepšení průběhu vzdělávání zde nejsou přijímána.

Některé hodiny byly vedeny tradiční formou s dominantním postavením vyučujícího. Výuka se zčásti opírala o využívání názorných učebních pomůcek (atlasy, slepé mapy aj.), byly využívány i technické pomůcky. V hodinách anglického jazyka byly rozvíjeny komunikativní dovednosti, zvláště na prvním stupni byly rozvíjeny i další jazykové dovednosti. Práce žáků ve skupinách byla zaznamenána, žáci aktivně spolupracovali a i při frontální výuce vyvíjeli aktivitu. Hodnocení žáků probíhalo, vzájemné hodnocení žáků bylo zaznamenáno ojediněle.

Nebylo zjištěno, že by škola při vzdělávání žáků vyvíjela systematicky významnější úsilí na podporu funkčních gramotností. Úroveň podpory funkčních gramotností je přímo úměrná schopnostem a dovednostem jednotlivých pedagogů tyto gramotnosti rozvíjet. K pozitivním zjištěním v této oblasti patří např. vydávání internetových Devátáckých novin, podpora přírodovědné gramotnosti v souvislosti s výběrem volitelného předmětu a dalším vzděláváním vyučujících, práce s interaktivními tabulemi a rozvoj kompetencí žáků zvláště ve vzdělávací oblasti Umění a kultura v zájmovém vzdělávání (pěvecký sbor, divadelní kroužek) a v dalších zájmových útvarech.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu je hodnocen jako standardní. Činnosti v oblasti poskytování poradenských služeb jsou hodnoceny jako rizikové (kromě kariérového poradenství).

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Úroveň a výsledky vzdělávání žáků jsou sledovány jednotlivými vyučujícími, pedagogickou radou a vedením školy. Jejich systematická analýza však nebyla zaznamenána. Na jednáních pedagogické rady nebyla včas řešena rizika neúspěšnosti několika žáků 3. ročníku v anglickém jazyce (1. čtvrtletí školního roku 2013/2014) a v jednom případě nebyly zohledněny vzdělávací potřeby (žák měl potvrzeno poradenským zařízením narušení fonemického sluchu, přesto byl v pololetí klasifikován nedostatečnou). Klasifikace několika žáků v anglickém jazyce ve 3. ročníku v pololetí je vzhledem k délce adaptace žáků na nový předmět (cizí jazyk) nemotivační a neformativní. Důležité školské dokumenty byly na jednáních pedagogické rady projednávány. Naplňování školního vzdělávacího programu a dosažené výsledky vzdělávání v jednotlivých oblastech vzdělávání jsou hodnoceny nesystematicky a někdy i na základě vžitých zvyklostí (pro některé učitele jsou pro naplňování ŠVP ZV směrodatné učebnice, aniž by zohledňovali vzdělávací potřeby žáků).

Souhrnné informace o výsledcích vzdělávání jsou zpracovány ve výroční zprávě o činnosti školy. V minulém školním roce neprospěli 4 žáci, s vyznamenáním jich prospělo 43. V letošním školním roce odcházejí 2 žáci na víceleté gymnázium. Škola sleduje úspěšnost žáků při přijímání na střední školy, nejvíce žáků odchází na střední odborné školy. Úspěšnost žáků ve středním vzdělávání škola sleduje spíše neformálně.

Škola ovlivňuje chování žáků pochvalami i kázeňskými opatřeními, pochvaly převládají. Vysoký počet neomluvených hodin jednoho žáka (378) byl řešen ve spolupráci s odborem zdravotnictví a sociálních věcí při Městském úřadě v Humpolci a Policií ČR.

K hodnocení jsou využívány i externí nástroje. V posledních letech to byly komerční testy zadávané v 5., 7. a 9. ročníku. Dále se škola zapojila do ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol prováděného Českou školní inspekcí. Výstupy z těchto testování jsou ve škole k dispozici, neslouží však jako podklad k analýze a přijímání následných opatření ve výchovně vzdělávacím procesu.

O výsledcích vzdělávání jsou rodiče a zákonní zástupci žáků informováni na rodičovských schůzkách, v žákovských knížkách a telefonicky. Do dětského domova jsou zasílány ve čtvrtletí písemné zprávy, vychovatelky navštěvují rodičovské schůzky. Průběžná spolupráce je spíše nahodilá, učitelé podle svého uvážení jednají s vychovatelkami přímo v dětském domově nebo ve škole.

Žáci se v průběhu školního roku zúčastňují sportovních, vědomostních, výtvarných, dramatických a pěveckých soutěží na okresní úrovni. V některých případech se podařil postup do krajského kola (např. krajské kolo divadelní přehlídky dětských divadelních souborů). Významnou školní akcí je rozloučení na konci školního roku, kdy žáci 9. ročníků obdrží od starosty obce pamětní list.

Způsob hodnocení výsledků vzdělávání je na standardní úrovni.

Školní družina

Činnost školní družiny řídí ředitel školy. Další vzdělávání vychovatelů je realizováno v omezené míře. Zájmové vzdělávání zde probíhá především formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti a umožněním spontánních činností. Chování žáků ve školní družině a její provoz jsou specifikovány ve vnitřním řádu školní družiny a ve školním vzdělávacím programu pro školní družinu. Ve školní družině je jedno oddělení,

k pravidelné denní docházce je zapsáno 43 účastníků. Školní vzdělávací program školní družiny obsahuje náležitosti ve shodě se školským zákonem. Příkladem dobré praxe je činnost divadelního souboru.

Závěry

- a) Ve škole nebyla zjištěna **zásadní pozitiva**, která by ovlivňovala úroveň vzdělávání.
- Při inspekční činnosti bylo možné sledovat podporu funkčních gramotností a klíčových kompetencí na různé úrovni. Dosažená úroveň nebyla ovlivněna uplatňováním společných výchovných a vzdělávacích strategií, ale je závislá na schopnostech a aktivním rozvoji samotných vyučujících. Škole se daří podporovat zájmovou činnost žáků.*
- b) **Negativa:** oblast výchovného poradenství (v části kariérového poradenství standardní stav), opět byl překročen počet zapsaných účastníků pravidelné denní docházky v jednom oddělení školní družiny.
- c) **Návrhy na zlepšení stavu školy v oblasti řízení:** stanovit organizační strukturu školy, která by odpovídala aktuálnímu stavu, jasně stanovit výkonné a kontrolní kompetence, na základě hodnotících a kontrolních mechanismů přijímat opatření ke zlepšení stávajícího stavu.
- d) **Zhodnocení vývoje školy:** Poslední inspekční činnost proběhla ve škole v roce 2009, státní kontrola v roce 2011. Na základě těchto inspekčních zjištění byl zpracován školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání a doplněn školní řád. Stále nebylo vyhlášeno konkurzní řízení na funkci ředitele školy. Způsob řízení školy je příliš liberální. Oblast poskytování poradenských služeb stagnuje, nebyla zaznamenána přílišná podpora žáků s SVP a spolupráce výchovného poradce s ostatními učiteli. Na základě celkového hodnocení školy lze konstatovat, že nadprůměrně je možno hodnotit pouze ojedinělé jevy. Celkově se zlepšily materiální podmínky školy. Zřizovatel dlouhodobě přispívá finanční prostředky na platy zaměstnanců školy a v současné době i na její stavební úpravy.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje:

- b) do 31. 8. 2014 odstranění zjištěných nedostatků podle závěrů písm. b) a zaslání zprávy o odstranění,
- c) do 30. 6. 2014 přijetí opatření ke zlepšení stavu v oblasti řízení podle závěrů písm. c).

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Hana Štefánková, Štáflova 2003, 580 01 Havlíčkův Brod, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina pro příspěvkovou organizaci Základní školu Senožaty, okres Pelhřimov ze dne 28. 8. 2002 včetně 2 dodatků
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě čj. 4835/2007-21 ze dne 13. 3. 2007
3. Výpis usnesení z 31. zasedání zastupitelstva obce Senožaty ze dne 28. května 2013 o schválení výjimky z průměrného počtu žáků pro školní rok 2013/2014
4. Výkaz o základní škole k 30. 9. 2013
5. Výkaz o školní družině k 31. 10. 2013
6. Jmenování zástupce statutárního orgánu ředitelem školy s účinností od 1. 11. 2006 ze dne 31. 10. 2006
7. Jmenování zástupce statutárního orgánu s účinností od 1. 5. 2008
8. Strategický plán školy na období 2011 – 2015
9. Osvědčení o studiu pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 28. února 2008
10. Školní řád s přílohou klasifikační řád s platností od 1. 12. 2012
11. Organizační struktura ZŠ Senožaty bez data vydání
12. Potvrzení ve funkci ředitele školy ze dne 20. 7. 2012
13. Školní vzdělávací program pro školní družinu při základní škole Senožaty *Poznáváme svět – školní družina* s platností od 1. 9. 2013
14. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Poznáváme svět* s platností od 1. 9. 2009, s úpravami od 1. 9. 2013
15. Rozvrhy tříd
16. Výroční zpráva o činnosti ZŠ Senožaty za školní rok 2013/2013
17. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny pro školní rok 2013/2014
18. Zápisy z jednání pedagogické rady k datu inspekční činnosti
19. Zápisy z jednání školské rady ve školním roce 2012/2013, 2013/2014
20. Srovnávací testy pro 5., 7. a 9. ročník
21. Individuální vzdělávací plány 3 žáků
22. Minimální preventivní program bez data vydání

23. Plán práce výchovného poradce bez data vydání
24. třídní knihy pro školní rok 2013/2014
25. Katalogové listy a třídní výkazy žáků
26. Žákovské knížky a sešity vybraných žáků
27. Vlastní hodnocení školy bez data vydání a uvedení hodnoceného období
28. Složka zápis pro školní rok 2013–2014
29. Úprava rozpočtu přímých neinvestičních výdajů k 30. 11. 2012 – UZ 33353 ze dne 30. 11. 2012
30. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2012 ze dne 21. 1. 2013
31. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2012 ze dne 19. 2. 2013
32. Dotace poskytnutá z kraje přímo na účet školy Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů (příloha č. 1a) ze dne 22. 1. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Inspektorátu v Kraji Vysočina České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Hana Štefánková, školní inspektorka

Hana Štefánková v. r.

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka

Eva Kořínková v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Dana Kuličková v. r.

V Havlíčkově Brodě 28. února 2014

Titul, jméno, příjmení, funkce

Miroslav Šimek, ředitel školy

Miroslav Šimek v. r.

V Senožatech dne 5. března 2014

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.

